

Fjármála- og efnahagsráðuneytið
Lindargötu
101 Reykjavík

18. mars 2024

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997 (fjárfestingarkostir viðbótarlífeyrissparnaður)

Akta sjóðir hf. (hér eftir nefnt „Akta“ eða „félagið“) hefur tekið til umsagnar ofangreint frumvarp, og styður meginsteft þess, um að frelsi fólks til ávöxtunar á séreignarsparnaði verði aukið. Félagið telur þó mikilvægt að jafnræðis rekstrarfélaga verðbréfasjóða og rekstraraðila sérhæfðra sjóða verði gætt hvað varðar aðgengi rétthafa að þeim fjárfestingarkostum sem frumvarpið heimilar að fjárfest verði í.

Af lestri greinargerðar má ráða að *vörsluaðili* hafi vald til að *hafna* því að fjárfesta f.h. rétthafa í tilteknum sjóðum, sem engu að síður falla undir skilgreiningu á heimilum fjárfestingakostum skv. framlögðu lagafrumvarpi¹. Orðalag lagafrumvarpsins sjálfs bendir þó *ekki* til þess að ákveðnir verðbréfasjóðir skv. lögum nr. 116/2021 og sérhæfðir sjóðir skv. lögum nr. 45/2020 skuli *útilokaðir* frá því að rétthafar ráðstafi séreignarsparnaði sínum í þá. Í þessu sambandi telur Akta mikilvægt að koma eftirfarandi athugasemdum og sjónarmiðum á framfæri:

- Mikilvægt er að rétthafar hafi val um það í hvaða verðbréfasjóð skv. lögum nr. 116/2021 og/eða sérhæfðan sjóð fyrir almenna fjárfesta skv. lögum nr. 45/2020 viðkomandi ráðstafar séreignarsparnaði sínum í, óháð því hvort sá sjóður hafði ratað inn í fjárfestingarleið viðkomandi vörsluaðila séreignarsparnaðar. Ekki verður talið ásættanlegt að vafi leiki á því hvort vörsluaðili hafi eigin hagsmuni eða hagsmuni rétthafa að leiðarljósi í tengslum við ráðstöfun séreignarsparnaðar. Augljós hætta er á hagsmunaárekstrum í því sambandi, en með lögbundnu neitunarvaldi getur vörsluaðili séreignarsparnaðar útilokað verðbréfasjóði og sérhæfða sjóði fyrir

¹ „Því er ekki lögð skylda á vörsluaðila að verða við slíkri beiðni rétthafa þjóði hann ekki upp á slíka fjárfestingarleið.“

almenna fjárfesta, hvers rekstraraðilar/rekstrarfélög eru ekki jafnframt vörsluaðilar séreignarsparnaðar, eða hluti af samstæðu sem hefur slíkan aðila innan sinna raða, frá því að rétthafar geti ráðstafað séreignarsparnaði sínum í viðkomandi sjóði.

- Ekki verður séð að það sé vandamálum undirorpið fyrir vörsluaðila séreignarsparnaðar að fjárfesta skv. beiðni rétthafa í öðrum verðbréfasjóðum og/eða sérhæfðum sjóðum fyrir almenna fjárfesta, *séu hlutdeildarskírteini þeirra rafrænt skráð*, þó að þeir séu í rekstri annars aðila en vörsluaðila séreignarsparnaðar eða samstæðu hans.
- Akta telur mikilvægt að tryggja að minni félögum á fjármálamarkaði, sem bjóða upp á þá fjárfestingarkosti sem frumvarpið gerir ráð fyrir, sé ekki mismunað. Það að tengja vörsluaðila séreignarsparnaðar og fjárfestingarkosti saman með þeim hætti sem greinargerðin með umræddu frumvarpi ráðgerir getur talist samkeppnishamlandi fyrir minni aðila á markaðnum og gengur þannig gegn hagsmunum rétthafa.

Með hliðsjón af framangreindu má færa rök fyrir því að leggja eigi skyldu á vörsluaðila séreignarsparnaðar/lífeyrissjóði til þess að bjóða upp á kaup í sjóðum rekstrarfélaga og rekstraraðila, sem ekki eru jafnframt vörsluaðilar séreignarsparnaðar, *óski viðkomandi rekstraraðili eftir því* og einnig til að verða við óskum *rétthafa um kaup í sjóðum slíkra aðila*. Þannig sé tryggt að þeir rekstraraðilar sem hafa áhuga geti tekið þátt í því vöruframboði sem frumvarpið gengur út á að bjóða rétthöfum að verja iðgjöldum séreignarsparnaðar í.

f.h. Akta sjóða hf.

Örn Þorsteinsson, framkvæmdastjóri